

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАГА
ТАВАРЫСТВА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СВЯЗЯХ
З СУАЙЧЫНІКАМІ
ЗА РУБЯЖОМ

№ 39 (894) Верасень, 1965 г.
Год выдання 10-ы
Цана 2 кап.

ЦЯПЛО СЯБРОЎСКІХ СЭРЦАЎ

ВЫТОКІ дружбы рускага і балгарскага народаў сваімі карэннямі ўходзяць у далёкае мінулае. Амаль сто год назад на дапамогу балгарам, стагнаўшым пад турэцкім ярмом, прыйшлі рускія воіны-вызваліцелі. Як сімвал вечнага і непарушнага адзінства, змацаванага крывёю абодвух народаў, стаіць у Балканскіх гарах на вяршыні Шышкі велічны помнік. Для балгар—гэта свяшчэннае месца, рускія, што прыязджаюць у Балгарыю, падымаюцца на вяршыню, каб ушанаваць светлую памяць балгарскіх салдат і сваіх суайчыннікаў, якія аддалі жыццё за свабоду краіны. Велічны манумент у гонар Савецкай Арміі, якая змагалася за вызваленне Балгарыі ад гітлераўскага нашэсця, узведзены ў Сафіі. У гады другой сусветнай вайны ў радах савецкіх партызан супраць агульнага ворага—фашызму змагаліся і балгары.

Дружба, якая нарадзілася ў барацьбе, пышна расквітнела ў мірныя дні. Суязі і кантакты балгарскага і савецкага народаў расшыраюцца. Штогод праводзімыя дэкады балгар-

скай культуры ў Беларусі, рускай, беларускай, украінскай і іншых культур народаў Савецкага Саюза ў Балгарыі спрыяюць гэтаму яшчэ больш.

Як дарагіх гасцей, сустрэла 10 верасня беларуская сталіца прадстаўнікоў культуры братняга балгарскага народа. У філармоніі адбыўся ўрачысты вечар, прысвечаны 21-й гадавіне сацыялістычнай рэвалюцыі ў Балгарыі і адкрыццю Дэкады балгарскай культуры ў Беларусі. У наступныя дні госці знаёміліся з нашай рэспублікай, артысты выступалі з канцэртамі, у залах Дзяржаўнага музея БССР працавала выстаўка фатаграфіі «Народная Рэспубліка Балгарыя» і народнай творчасці. Вялікую цікавасць у мінчан выклікаў літаратурны вечар, на якім многа было сказана аб жыватворчых сувязях паміж дзвюма нашымі літаратурамі. Моцная дружба звязвае калектывы Мінскага і Карлаўскага трактарных заводаў. Беларускія рабочыя неаднаразова бывалі ў Балгарыі, дзе аказвалі практычную дапамогу калегам па працы. Восем-

дзят спецыялістаў Карлаўскага завода вычліліся ў мінчан рабіць трактары.

Сардэчна сустрэлі дарагіх гасцей у калгасе «Рассвет», дзе старшынёй герой вайны і працы К. Арлоўскі. Вось ужо некалькі год паміж калгасам «Рассвет» і кааператывам «Боцеўградская камуна» Сафійскай акругі ўстаноўлены цесныя сувязі. Земляробы часта перапісваюцца, ездзяць адзін да аднаго ў госці.

З Мінска балгарскія сябры выязджалі ў Віцебск, Мар'ілёў, Брэст і многія іншыя месцы Савецкай Беларусі. Усюды ім быў аказаны самы цёплы, самы шчыры прыём, усюды яны бачылі нашы дасягненні.

— Нам вельмі прыемна бачыць поспехі беларускага народа, — гаворыў адзін з ветэранаў балгарскага рэвалюцыйнага руху Мікол Ефімаў.— Радасна ўсведамляць, што гэтаму таксама садзейнічае вялікая дружба паміж нашымі краінамі.

На здымку: сустрэча балгарскіх сяброў у калгасе «Рассвет».

ЛЕНІНСКІМ ШЛЯХОМ

Савецкі Саюз... Прасторы нашай Радзімы раскінуліся ад Балтыкі і Карпат да Ціхага акіяна, ад далёкіх паўночных астравоў да сонечных азісаў Сярэдняй Азіі і Закаўказзя. І жыць на нашай вялікай зямлі Дружная сям'я савецкіх народаў — звыш 100 нацыянальнасцей і народнасцей! — аб'ядналі адзінствам мэты — пабудаванне камуністычнага грамадства.

У выніку перамогі Вялікага Кастрычніка ў нашай краіне назаўсёды было ліквідавана нацыянальнае нераўнапраўе, узнікла дзяржава, якая сваім прыкладам указвае ўсім народам шлях вырашэння нацыя-

нальнага пытання, аб'яднання іх у адзіную брацкую і дружную сям'ю.

Буржуазныя ідэалогі заўсёды сцвярджалі і цяпер сцвярджаюць, што барацьба паміж нацыямі непазбежна і з'яўляецца законам гісторыі. У эксплуатацыйным грамадстве, заснаваным на прыватнай уласнасці і прыгнечанні чалавека чалавекам, гэта так і ёсць. Прыклад таму — нядаўнія падзеі ў Лос-Анжэлесе і многія іншыя факты. Капіталістычныя вытворчыя адносіны раз'ядноўваюць народы, сеюць сярод іх антаганізм, супрацьстаўляюць іх адзін другому.

Іншая справа ва ўмовах са-

цыялізма. «Сацыялізм, — пісаў Ленін, — арганізуючы вытворчасць БЕЗ класавага прыгнёту, забяспечваючы дабрабыт УСІМ членам дзяржавы, тым самым дае ПОУНЫ ПРАСТОР «сімпатыям» насельніцтва і іменна ў сілу гэтага забяспечвае і гіганцкі паскарэе збліжэнне і зліццё нацый».

Умацаванне дружбы народаў СССР — заканамернасць развіцця сацыялістычнага грамадства. Гэта вынікае з таго факта, што аб'яднанне многіх народаў у нашай дзяржаве адпавядае іх самым важным і карэнным палітычным, эканамічным і духоўным інтарэсам.

Кіруючыся ленінскімі запаве-

тамі, наша партыя забяспечыла актыўны ўдзел працоўных усіх нацыянальнасцей у будаўніцтве новага жыцця, іх сапраўднае раўнапраўе. Ліквідавана эканамічная адсталасць раней прыгнечаных народаў, у былых нацыянальных ускраінах адбыліся велізарныя змены, ажыццёўлена культурная рэвалюцыя. Абапіраючыся на ўзаемную брацкую дапамогу, многія раней адсталыя народы прыйшлі да сацыялізма, мінуючы капіталістычную стадыю развіцця.

Будаўніцтва камуністычнага грамадства садзейнічае далейшаму ўмацаванню дружбы нашых народаў. Стварэнне матэ-

рыяльна-тэхнічнай базы камунізма — гэта ў той жа час і стварэнне базы для яшчэ большага эканамічнага збліжэння народаў СССР. Рост індустрыі ва ўсіх савецкіх рэспубліках, развіццё спецыялізацыі вытворчасці, умацаванне гаспадарчых сувязей паміж прадпрыемствамі, пракладка новых чыгунак і шасейных магістралей, паветраных трас, каналаў, гіганцкіх газа- і нафтаправодаў, стварэнне адзінай энергасістэмы, развіццё рэлейных радыё- і тэлевізійных ліній — усё гэта прыводзіць да эканамічнай кансалідацыі брацкіх народаў, са-

[Заканчэнне на 2-й стар.]

пагзеі людзі акты

МІНСК

Два дні тут знаходзілася дэлегацыя Саюза працоўнай моладзі В'етнама, якая прыбыла ў Савецкі Саюз па запрашэнню ЦК ВЛКСМ. Узначальваў дэлегацыю сакратар ЦК Саюза працоўнай моладзі, генеральны сакратар Федэрацыі моладзі ДРВ Хо Чук.

Дэлегацыя пабывала на Мінскім радыёзаводзе. Тут адбыўся мітынг салідарнасці з народам В'етнама, які змагаецца за сваю незалежнасць. Затым пасланцы В'етнама наведалі Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт імя Ул. І. Леніна. Яны сустрэліся са сваімі землякамі—в'етнамцамі, якія навучаюцца ва ўніверсітэце.

МАСКВА

Міжнародная арганізацыя журналістаў выпусціла латарэйныя білеты міжнароднай рэчавай латарэй салідарнасці 1965 года. У ёй удзельнічаюць Саюзы журналістаў СССР, Чэхаславакіі, Венгрыі, Балгарыі, ГДР. Мэта латарэй—збор сродкаў у карысць міжнароднага фонду салідарнасці і дапамогі журналістам, якія падвяргаюцца рэпрэсіям за свае прагрэсіўныя перакананні.

У латарэй разыгрываюцца разнастайныя выйгрышы: дзве «Волгі», тры «Масквічы-408», аўтамабілі «Шкода», «Вартбург», «Трабант». Аматы падарожжаў могуць выйграць турысцкія пудзёкі ў Балгарыю, Чэхаславакію, Англію і іншыя краіны.

БАРЫСАУ

Серыйную вытворчасць перасоўных камбінатаў быту для абслугоўвання сельскага насельніцтва асвоіў Барысаўскі аўтарамонтны завод. Гэта аўтафургон на шасці аўтамабіля «ГАЗ-53Ф». Кузаў яго раздзелены на тры секцыі. У адной з іх — паракмахерская. У другой — кравецкая майстэрня. Трэцяя секцыя прызначана для шавецкай майстэрні.

Ужо ў гэтым годзе завод дасць для сельскай службы быту 75 перасоўных камбінатаў на колах.

БАБРУЙСК

На паўночна-заходняй ускраіне горада пачалося будаўніцтва Беларускага шиннага завода. Гэта будзе адно з буйнейшых у Еўропе, цалкам механізаванае прадпрыемства. Яго карпусы раскіданы амаль на ста гектарах.

КОБРЫН

У гарадскім парку імя Суворова адкрыта выстаўка твораў народных умельцаў—мастакоў, рэзчыкаў па дрэве, вышывальшчыц, ткачых. Увагу наведвальнікаў прыцягваюць цікавыя палотны Івана Дарафейкіна, Міхаіла Кірава, вучанцы Дзіаны Вычарковай і іншых.

Арыгінальную разьбу па дрэве паказаў выкладчык Дзівінскай школы-інтэрната Васіль Механікаў. Тут жа вышыўкі і прыгожыя шкатулкі з мастацкіх паштовак хатняй гаспадыні з Кобрына Наталлі Лазарчук і жыхаркі вёскі Барысава Серафімы Грышук. Нацыянальны беларускія касцюмы пашыла калгасніца сельгасарцелі імя Кулузава Марыя Ганчарук.

Вялікую цікавасць выклікала творчасць жыхаркі Кобрына 74-гадовай Аляксандры Юрко. Яе кветкі, кошчыкі і іншыя вырабы з кары бярозы сведчаць аб залатых руках народнай умельцы.

ГРОДНА

У мясцовы дзяржаўны запарк прыбыў навабел—слон Сурак. Урадзенец Індыі, ён шэць год «выхоўваўся» ў Лейпцыгскім запарку. Цяпер Сураку ўжо восем год.

У першыя гадына прыезду навабел адчуваў сябе некалькі няўпэўнена. Ён прывык да каманд абслугоўваючага персаналу на нямецкай мове, а тут трэба «авалодваць» рускай.

НАВАГРУДАК

Тут будзеца новы маслазавод. Ён зможа перапрацоўваць сто тон малака за змену. Гэта будзе адно з буйнейшых прадпрыемстваў харчовай прамысловасці на Гродзеншчыне.

СУХУМІ

Яшчэ адным фантамам адароўя папоўніўся арсенал прыродных лячэбных сродкаў курорта Гагра. Адкрытая тут крыніца тыпу мацэсты рэжамедавана вучонымі-курартолагамі для лячэння розных хвароб.

ПІНСК

У мінулым месяцы ў сельскіх клубах раёна прадэманстравана 2.500 кінафільмаў. У калгасах раёна цяпер працуе 67 кінаўстаноў. Дзесяць з іх шырокаэкранныя. Да 50-годдзя Савецкай улады колькасць шырокіх экраннаў патроіцца. У Пінску ўступіць у строй шырокаэкранны кінатэатр «Іскра» на 700 месц.

В'ЕТНАМСКІЯ СЯБРЫ У МІНСКУ © МІЖНАРОДНАЯ ЛАТАРЭЯ САЛІДАРНАСЦІ © БЫТАВЫЯ ПРАДПРЫЕМСТВЫ—ВЭСЦЫ © РАСЦЕ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ БАБРУЙСКА © ЯПОНЦЫ ЗНАЁМЯЦА З КАСМІЧНЫМІ ДАСЯГНЕННЯМІ СССР © МІЖНАРОДНЫ КІРМАШ НА КІПРЫ.

Тысячы магутных вентылятараў штомесяц пастаўляе прамысловым прадпрыемствам краіны Баранавіцкі завод гандлёвага машынабудавання. На здымку: новыя вентылятарты перад адпраўкай.

Сябра азімых у калгасе «Іскра» Пружанскага раёна Брэсцкай вобласці. На прыроднім плане трактарыст Віктар Чарнякевіч і сейбіт Мікалай Лукша.

САЛІГОРСКІ ПЛАЦДАРМ

Нямнога дзён засталася да народнай урачыстасці. Хутка пойдзе новы паток салігорскіх мінеральных унаенняў. Другі калійны камбінат напярэдадні старту. Вялічныя будынкі абагачальнай фабрыкі, сушыльнага корпуса, велізарныя канструкцыйныя шахтных капроў, бетонныя чаши згушчальнікаў здыўляюць узлётам чалавечай думкі. 70-гектарная будаўнічая пляцоўка Другога калійнага набывае закончаны выгляд. У роўныя рады выстройваюцца карпусы камбіната, склады і вузлы перагрузак. Усе гэтыя збудаванні ўяўляюць цікавыя старонкі з будаўнічага летапісу Салігорска, напісаныя вогненнымі рукамі электрзваркі, дакладнымі рухамі ажурных стрэл вежавых крапаў.

З вышыні апошняга паверху абагачальнай фабрыкі надшахтны будынак капра № 1 здаецца невялікай каробкай. Волат-капёр змяняе памеры гэтага велізарнага збудавання. Лепшыя сілы былі кінуты на яго будаўніцтва.

Гдзе наладка пад'ёмнага абсталявання шахты № 1. Мантаж васьміметровай скіпавай машыны паспяхова правяла брыгада мантажнікаў, якую ўзначальвае Віктар Сахарай. Працалюбівы гэта калектыў. І ў дакладна вызначаны час, нерухома цяпер, васьміметровы барабан пад'ёмнай машыны пачне свой імклівы бег, намотваючы стальные струны троса, панясе на-гара шматтонныя скіпы з сільвінтавай рудой.

Набліжаюцца да канца будаўнічыя работы на галоўным корпусе абагачальнай фабрыкі. Будаўнікі вырашылі здаць зе значна раней узятых у пачатку года абавязцельствы. Брыгада Вільгельма Лайневаога паспяхова будзе згушчальнікі. Тры з іх ужо рыхтуюцца пад абкатку тэхналагічнага абсталявання, закончана ўкладка бетону ў чацвёрты.

Ударную вахту на будаўнічай пляцоўцы Другога калійнага камбіната нясуць 35 калектываў будаўнікоў. І кожны з іх мае свае зоркі на шыце славы. Днём і ноччу не змаўкае шум вялікай будоўлі. Другі калійны рыхтуецца да старту.

А. ПЕСЕНКА.

макет аўтаматычнай міжпланетнай станцыі, якая сфатаграфавала адваротны бок Месяца,

ТОКІО. У японскай сталіцы адкрылася выстаўка, прысвечаная асваенню космасу Савецкім Саюзам.

Адразу ж пры ўваходзе ўвагу наведвальнікаў прыцягвае макет капсулы, у якой Ю. Гагарын зрабіў першы ў гісторыі чалавечы касмічны палёт. У павільёне «Космас» выстаўлены выкананы ў палавіну натуральнай велічыні макет карабля-спадарожніка «Усход» з апошняй ступенню ракеты-носьбіта. У залах выстаўкі ёсць таксама макеты 1-га, 2-га і 3-га штучных спадарожнікаў Зямлі,

ПЕКІН. Адсюль у Маскву выехаў Ансамбль Народна-вызваленчай арміі Кітая—адзін з буйнейшых мастацкіх калектываў Кітайскай Народнай Рэспублікі. На гастролях у Савецкім Саюзе ансамбль у складзе 185 чалавек будзе знаходзіцца на працягу шасці тыдняў.

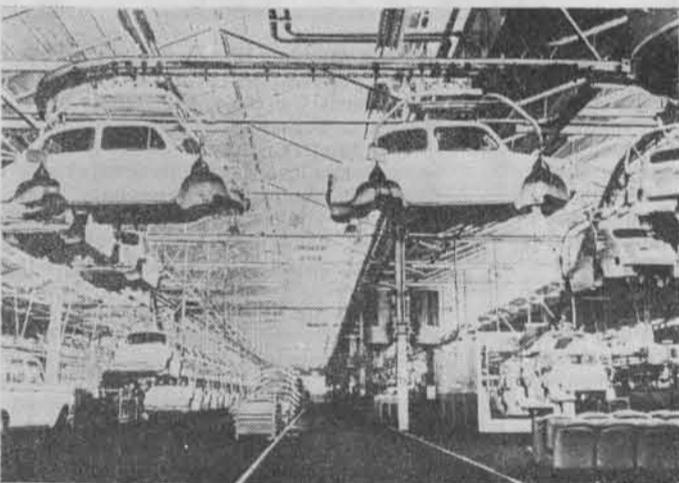
ЛОНДАН. Карэспандэнт агенства Рэйтэр паведамляе, што па патрабаванню ўсеяпон-

скага прафсаюза маракоў чатыры японскія суднаходныя кампаніі анулявалі кантракты з амерыканскай суднаходнай кампаніяй «Стэйтс марын лайнс» аб выкарыстанні японскіх суднаў для перавозкі грузаў паміж Сайгонам і іншымі паўднёва-в'етнамскімі портамі.

БЕРЛІН. У выніку перагавораў на міжнародным восеньскім кірмашы ў Лейпцыгу паміж урадавымі дэлегацыямі Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі і Аб'яднанай Арабскай Рэспублікі ў Берліне падпісана доўгатэрміновае пагадненне аб гандлі і плянжах паміж абедзвюма краінамі на 1966—1970 гады.

Пагадненне прадугледжвае значнае павелічэнне тавараабмену паміж абедзвюма краінамі. Ужо ў 1966 годзе ён павялічыцца прыкладна на 40 працэнтаў у параўнанні з гэтым годам.

НІКАЗІЯ. Тут адкрыўся XI міжнародны кірмаш, у якім прымаюць удзел Грэцыя, Ірак, Федэратыўная Рэспубліка Германіі, Кувейт, Рэспубліка Кіпр, Аб'яднаная Арабская Рэспубліка і Савецкі Саюз. Вітаючы ўдзельнікаў кірмаша, прэзідэнт Макарыас адзначыў, што «сам удзел раду краін у міжнародным кірмашы гэтага года сведчыць аб пазаве да Кіпра, аб імкненні гэтых краін да дружбы і развіцця гандлёвых зносін з намі, за што мы шчыра ўдзячны».

Аўтазавод «Црвена застава» ў Крагуеўцы (Сацыялістычная Федэратыўная Рэспубліка Югаславія) выпускае каля 35 000 легкавых і грузавых аўтамабіляў у год. Завод расшыраецца, і ў будучым ён будзе выпускаць каля 100 000 аўтамашын у год. На здымку: у адным з цэхаў завода.

Ленінскім шляхам

(Пачатак на 1-й стар.)

дзеінічае развіццю непарушнай дружбы паміж імі. У будаўніцтва Прыбалтыйскай ДРЭС укладзена праца эстонскага народа, але побач з ім працавалі яшчэ некалькі дзясяткаў нацыянальнасцей. Металургічны завод у Руставі, хімічны камбінат у Сумгаіце, электрастанцыя ў Брацку, чыгунка Абакан—Тайшэт—гэта плён працоўных намаганняў савецкіх людзей самых розных нацыянальнасцей.

Увесь час мацнеюць палітычныя і культурныя сувязі народаў СССР. У кожнага з іх ёсць гістарычна склаўшая культу-

ра, на аснове якой з перамогай сацыялізма вырасла нацыянальная сацыялістычная культура. Брацкія народы шчодро дзеляцца сваімі культурнымі каштоўнасцямі, узбагачаючы адзін другога і ствараючы такім чынам шматнацыянальную сацыялістычную культуру савецкага народа. У школах, вышэйшых навучальных установах і тэхнікумах на роўных правах навучаюцца прадстаўнікі ўсіх нацыянальнасцей.

Адзіная для ўсіх народаў нашай краіны ідэалогія—марксізм-ленінізм, якой усё больш пранікаюцца савецкія людзі, ідэйна цэментуе дружбу са-

вецкіх народаў.

Народы Савецкай краіны заняты стваральнай працай. Яны зацікаўлены ў тым, каб на зямлі быў мір. Але мір трэба абараняць і ўмацоўваць. Гэта асабліва важна падкрэсліць цяпер, калі ўзмацніліся агрэсіўныя імкненні імперыялізму, калі амерыканскія імперыялісты развязалі агрэсію супраць сацыялістычнага В'етнама. Чым мацней дружба народаў СССР, тым мацней справа міру.

Нельга таксама забываць, што на Савецкі Саюз, першую ў свеце краіну сацыялізма, на адносінны, якія склаліся паміж народамі нашай краіны,

глядзячы як на ўзор народы ўсяго свету, і асабліва народы, якія вызваліліся ад імперыялістычнага прыгнёту. Умацаванне брацкай дружбы паміж народамі СССР—важнейшы інтэрнацыянальны абавязак кожнай савецкай рэспублікі.

Разумеючы, якое рэвалюцыйна-нізуючае значэнне мае дружба народаў першай краіны сацыялізма, імперыялісты са скуру лезуць вон, каб абылцаць яе. Яны не спыняюць сваіх спроб ажывіць нацыянальную варожасць паміж нашымі народамі.

Вялікі стваральнік Камуністычнай партыі, заснавальнік

Савецкай дзяржавы Ул. І. Ленін завяшчаў нашай партыі святы захоўваць дружбу народаў СССР. Ён гнеўна абрушваўся супраць якіх бы там ні было праяў нацыяналізму.

Праграма КПСС патрабуе «паслядоўна праводзіць і надалей прыныцыць інтэрнацыяналізму ў галіне нацыянальных адносін; умацоўваць дружбу народаў як адну з важнейшых заваёў сацыялізма; весці непрымірную барацьбу супраць праяў і перажыткаў усялякага нацыяналізму і шавінізму, супраць тэндэнцый да нацыянальнай абмежаванасці і выключнасці».

ПРЫЕМНЫЯ ПЕРАМЕНЫ

Я ехаў у вёску Хорціца, каб наведаць сваіх знаёмых, у якіх даўно не быў. Аб тым, што я убачыў там, нельга не раскажаць. Карачей кажучы, раней гэта была звычайная вёска, а цяпер Хорціцу не пазнаць.

...Паабалал вуліцы імя касманаўта Германа Цітова выстраіліся цагляныя дамы. У кожным з іх па два прасторныя пакоі, кухня, падсобныя памяшканні. Тыя, хто жыве ў гэтых дамах, карыстаюцца газавымі плітамі, электрычнасцю, вадаправодам. Хто ж жыве на гэтай вуліцы? У першую чаргу тут пасяліліся перадавікі працы, маладажоны, а таксама сем'і, кармільцы якіх загінулі ў час Айчыннай вайны. Новы год і навасельле тут адсвяткавалі, напрыклад, шафёр Уладзімір Цярэшка, рабоніца фермы Марыя і слесар Іван Семянюк, удава Марыя Кузняцова з двума дзецьмі і дзюжыя, а ўсяго пятнаццаць сямей.

Вялікія сродкі адпускае ў апошнія гады праўленне тутэйшага калгаса «Праўда» на будаўніцтва і рамонт кватэр членаў сельгасарцелі. Толькі ў 1964 годзе калгаснікам выдзелена 15 тысяч рублёў пазыкі, адпущана 100 тон цэменту, 800 кубаметраў піламатэрыялаў, 150 тысяч штук цэглы, каля 200 тысяч квадратных метраў дахавага крышцы.

У гэтым годзе будаўніцтва вядзецца яшчэ шырэй. Узводзяцца двухпавярховыя жыллыя дамы, каля клуба разбіт вялікі парк, будуецца стадыён і розныя спартыўныя пляцоўкі.

Зразумела, што такое будаўніцтва стала магчымым з ростам даходаў. А гэта, у сваю чаргу, — вынік сумленнай працы

ўсіх членаў арцелі. У мінулым годзе яны атрымалі на кожны сто гектараў зямлі па 540 цэнтнераў малака і 75 цэнтнераў мяса. Толькі ад продажу гэтых прадуктаў калгас атрымаў 350 тысяч рублёў. У сярэднім штомесячная заробатная плата жывёлавода складае 120—150 рублёў. Добра зарабляюць тут і палыводы.

Вялікую ўвагу ў сельгасарцелі ўдзяляюць вучобе. Ва ўсіх вёсках працуюць гурткі хатняй гаспадыні, рэгулярна чытаюцца лекцыі на медыцынскія і іншыя тэмы.

А. ДРАКАУ.

Мастоўскі раён.

На здымках: вуліцы вёскі Хорціца.

Фота А. Лукашова.

ПА ПРАЕКТАХ АРХІТЭКТАРАЎ

Цэнтральная сядзіба калгаса «17 верасня» Глыбоцкага раёна пераўтвараецца ў пасёлак гарадскога тыпу. Уздоўж шырокіх вуліц — прыгожыя дамы. У кватэрах — электрычнасць, радыё, тэлевізары. Пачалася газіфікацыя калгаса.

Да паслуг жыхароў гандлёвы цэнтр, палац культуры. Вядзецца збудаванне тыпавага бальнічнага гарадка. На яго будаўніцтва калгаснікі асігнавалі больш дзвюхсот тысяч рублёў. У будучым годзе ён уступіць у строй.

Цяпер брыгада калгасных будаўнікоў узводзіць для землярабаў яшчэ дзесяць дамоў. На тэрыторыі новага пасёлка пасаджан фруктовы сад, які ўжо займае некалькі дзесяткаў гектараў.

Добраўпарадкаўваецца і калгас імя Чапаева. У вёсцы Верхняе ўзводзіцца палац культуры. Хутка адкрыюцца новыя брыгадныя клубы, магазін і сталовка. У сяле Ракаўцы наметана стварыць штучны вадаём.

Цяпер на Віцебшчыне па тыпавых праектах узводзіцца больш дзвюхсот калгасных пасёлкаў гарадскога тыпу. Архітэктары Аблміжккалгаспраекта нядаўна завяршылі распрацоўку перспектывных планаў забудовы яшчэ трыццаці сёл. У іх будуць двухпавярховыя жыллыя дамы, стадыёны, сталовкі, бальніцы, гандлёвыя цэнтры, школы, дзіцячыя ўстановы, паркі культуры і адпачынку.

ХЛЕБАРОБЫ ВУЧАЦА

Васіль Кузьміч Клемзікаў узначальвае калгас імя Калініна. Без адрыву ад вытворчасці ён скончыў Беларускаю сельгасгаспадарчую акадэмію.

Прыклад старшынні перанялі многія кіраўнікі і спецыялісты гаспадаркі. Так, бухгалтар Яфім Цімашэнка вучыцца ў Мінску, у інстытуце народнай гаспадаркі імя Куйбышава, у сельгасгаспадарчай акадэміі павышае свае веды аграном калгаса Міхаіл Трапашка. У Буда-Кашалёўскім тэхнікуме завочна вучацца звеннявы комплекснага механізаванага звяна Рыгор Ракаед, брыгадзір трактарнай брыгады Фёдар Краўцоў, брыгадзір паляводчай брыгады Мікалай Цімашэнка.

Шмат завочнікаў і ў іншых гаспадарках раёна. У саўгасе «Азарычы» без адрыву ад вытворчасці вучыцца 13 чалавек, у саўгасе «Дудзічы» — 8, у калгасе імя Мічурына — 4 чалавекі. У цэлым па раёне сёлета на вучобу ў сярэднія і вышэй-

шыя навучальныя ўстановы накіравана 118 калгаснікаў і рабочых саўгасаў.

М. ГЕЦМАН.

Калінкавіцкі раён.

Па кілаграму пшаніцы і столькі ж жыта атрымалі толькі авансам на кожны працадзень хлебаробы калгаса «Шлях камунізма» Мінскага раёна.

Для дастайкі збожжа да хаты пастуху Варывону Хмылю спатрэбіліся дзве грузавыя аўтамашыны, бо яго сям'я заробіла 200 пудоў пшаніцы і жыта. Апрача гэтага, Хмыль атрымаў яшчэ 1300 рублёў. Есць чаму радавацца і трактарысту Віктару Ліпеню. Апрача грошай, ён атрымаў авансам больш 100 пудоў збожжа. Дзве тоны жыта і пшаніцы прывезлі ў свой дом Мікалай Кулакоўскі з жонкай, якія працуюць на свінаферме.

В. АКУЛІЧ.

З кожным годам у нашым раёне расце лік укладчыкаў. Цяпер больш 13 тысяч чалавек захоўваюць свае грошы ў 27 ашчадных касах. Толькі сёлета лік укладчыкаў павялічыўся на 1000 чалавек. Рабочыя саўгаса імя Дзяржынскага, калгаснікі сельгасарцелі «Семежава», «Інтэрнацыянал», «1 Мая» карыстаюцца безнаўным пералічэннем грошай на свае ўклады. Цяпер кожная другая калгасная сям'я раёна з'яўляецца ўкладчыкам ашчадных кас.

М. СЯЎРУК.

Капыльскі раён.

У калгасах імя Леніна, імя Энгельса, а нядаўна і ў саўгасе «Рудакова» Віцебскай вобласці адкрыты новыя стадыёны. Саўгасны стадыён займае амаль чатыры гектары. Ён мае футбольнае поле, дзве валейбольныя, баскетбольную і гарадоўную пляцоўкі, лёгкаатлетычныя сектары, 400-метровую гаравую дарожку.

Я. БАРОУКА.

Сёння в нумере

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ ПО-БЕЛОРУССКИ

В сердечной обстановке прошли дни болгарской культуры в Белоруссии. Посланцы братского народа ознакомились с жизнью нашей республики, выступили с концертами в Минске, Бресте, Могилеве и других городах. Дружба советского и болгарского народов своими корнями уходит в далекое прошлое. Когда-то русские воины пришли на помощь своим братьям, становившим под турецким игом. Эта дружба скреплена и кровью борцов, сражавшихся с немецким фашизмом. «Нам очень приятно видеть успехи белорусского народа, — сказал один из ветеранов болгарского революционного движения Микол Ефтимов. — Радостно сознавать, что этому также содействует великая дружба между нашими странами» («ЦЯПЛО СЯБРОУСКІХ СЭРЦАУ», стр. 1).

Широко раскинулась Советская страна — от Балтики и Карпат до Тихого океана, от северных островов до оазисов Средней Азии. И на этой земле живет дружная семья советских народов — свыше ста национальностей и народностей. Руководствуясь ленинскими заветами, наша партия создала условия для активного участия трудящихся всех национальностей в строительстве новой жизни. Ликвидирована экономическая отсталость ранее угнетенных народов, в бывших окраинах произошли огромные изменения, осуществлена культурная революция. Об отношениях между нациями в нашей стране, служащих образцом для народов всего мира, рассказывает статья «ЛЕНИНСКИМ ШЛЯХАМ» (стр. 1—2).

«НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ» (стр. 3) — под этой рубрикой помещены сообщения о большом строительстве в деревне Хортица Мостовского района, о новых сельских стадионах Витебщины, о богатом трудовом хлеборобов колхоза «Путь коммунизма» под Минском и др.

«БРАНЯВЫ ШЧЫТ КРАІНЫ» (стр. 4) — так называется интервью корреспондента ТАСС с начальником Главного бронетанкового управления генерал-лейтенантом Н. Белянчевым, взятое у него в связи с празднованием Дня танкистов. Н. Белянчев сообщил, что современные танки имеют высокую маневренность, большую ударно-пробивную силу и надежную броневую защиту. Наши танки уверенно действуют ночью, в горах, в песках пустынь и на снежных просторах. Водные препятствия они легко преодолевают и впадают, и по дну рек. Танковые войска бдительно охраняют мирную жизнь Родины.

В последние годы советские ученые, в том числе и белорусские, сделали немало открытий, разработали ряд проблем, которые имеют большое теоретическое и практическое значение. 26 научных учреждений, входящих в состав белорусской Академии наук, внесли свой достойный вклад в развитие промышленности, сельского хозяйства и культуры не только нашей республики, но и всей Советской страны. Многие работы белорусских ученых отмечены на всеобщих и международных выставках («РАДЗІМА АДКРЫЦЦЯ — БЕЛАРУСЬ», стр. 5).

В корреспонденции «ЛІСТ ДА СЯСТРЫ» (стр. 4) учительница Людмила Конутовна Рынкевич сообщает сестре Марии, живущей в Англии, о своей жизни и радостных переменах в их родном городе Лиде. Здесь свыше 20 промышленных предприятий, множество бытовых и культурных учреждений, кварталы многоэтажных жилых домов. Лида растет и хорошеет.

«З УСІХ КРАІН СВЕТУ» (стр. 6). Из всех стран мира приезжают в СССР за знаниями юноши и девушки. В этом году в наших институтах и техникумах учится 24 тысячи зарубежных студентов. Крупнейшим центром для подготовки национальных кадров развивающихся стран стал Университет дружбы народов имени Патриса Лумумбы, который недавно подготовил первую группу инженеров, агрономов и юристов. Всем студентам — белым и неграм, католикам и магометанам, представителям разных общественных слоев и политических взглядов — созданы благоприятные условия для успешной учебы и здорового отдыха.

Невежественные социологические «исследования» писак из лагеря белорусских буржуазных националистов высмеиваются в фельетоне «ДАСПЕЛЫ БЕБУРНАЦ» (стр. 7).

THERE'S SOMETHING ABOUT BRATSK

By Roger MILLIS,
Australian Journalist

There's something about Bratsk.

Firstly there are hundreds of trucks, more trucks than I've ever seen in any one place in my life. They bounce along the roads carrying bricks, carrying machinery, carrying concrete slabs, or carrying dirt — or just merely bouncing along, looking for something else to carry.

Then there are the construction sites. For Bratsk is a place of builders and building. There's a new factory going up, or a block of flats being erected, or a new street being driven through, or a public garden being laid, or an arm of the river being filled in and reclaimed. And there's the smell of a nearby forest, like my home town in Australia during a hot summer spell.

'Romanticism' of Siberia

Bratsk is an incredibly fast-growing industrial embryo buried in the taiga 300 miles north-west of Irkutsk.

The town is the headquarters of the huge hydroelectric scheme

with its vast artificial sea. It is a place of real charm. Most of it consists of remarkably attractive and very modern two-storied houses like Swiss chalets in a variety of pleasant pastel shades and containing four to six flats each.

Then there are the people — about 200,000 of them and 70 per cent of them classified as «young». We met dozens of them during our stay from all over the Soviet Union — from Byelorussia to Vladivostok, from Omsk to Uzbekistan. And why had they come? The answers varied, but they all had something in common: the «romanticism» of Siberia, the thrill and excitement of a new life and participating in building it. In short — they loved the place, even the winter, which they reckoned was healthy and invigorating and infinitely better than the summer.

The giants of new territory

«Big» is the word for everything in Bratsk, and the only one for the hydroelectric station.

One of a whole series on the Angara, it dwarfs the river and everything surrounding it. 800 yards wide at the top and 350 feet high. At present its turbines have a capacity of about 3.5 million kw. and when its full complement is working they'll generate 4½ million kilowatts of power.

We went into the intestines of the dam: the automated control-room, with an H. G. Wells panel on which buzzers buzzed and lights flashed on and off, a maze of tunnels leading to chambers where turbines whirled mysteriously away, and finally a still and silent hall where the aggregates stood like huge bells, with only a skeleton staff in control.

We spent a solid four hours trudging round the Forest Industrial Complex, and then had to cry off without seeing the lot with weary feet and statistics-flooded minds.

When this giant is fully grown and working, it will produce just about everything that can be made out of wood: ply, masonite and other linings, cellulose, card-board, and even some types of chemical fodder, as well as certain medical products from the residue.

At present it's a mass of huge blocks in various stages of se-

mi-completion, with gigantic cranes towering over all. All of them will be interconnected to allow the timber to go through its conveyor-belt system of processing. Machinery is being installed as the buildings rise. Nine thousand people are employed on the whole scheme.

Here the young people live and work

We went to visit 19-year-old Valya Koshel in the hostel where she lives. From the Ukraine, she had been working in Bratsk and planned to return home this year to enter an institute.

Bratsk was a terrific place for young people, she said. A lot of them got married here and settled down, and all the girls had boy friends.

Did that apply to her, we asked? No, she answered, blushing; she wanted to finish the institute before she thought of things like that.

There was something incredible about young Viktor Chubikov. Valya brought him over to see us at our hotel, together with her friend Nina, a shy 19-year-old laboratory assistant from Smolensk.

Viktor, aged 23, looked like something out of a poster — a blond Apollo giant with enor-

mous muscles bulging out of blue flannel shirt. He spoke sincerely. And while he spoke, lit Nina watched him breathless from a corner with eyes full pure and unadulterated adoration.

A building worker, he had come to Bratsk five years earlier from his home town in the Far East with his entire school class — 24 in all — who had all decided to answer the Komsomol's appeal for volunteers.

Then he looked at his watch stood up and apologised: he had a date to take his girl-friend to the pictures. Tell the Australian people the Soviet people want peace, he said as he enclosed our hands in a vice-like grip: we need it to build Communism.

So that was Bratsk, that was. An inadequate four days that just enabled us to skim the surface of this amazing bee-hive, with its hydroelectric station, its Forest Industrial Complex and its timber camps. And its young and enthusiastic people.

But there is something about it — and not just the dust. Maybe it's the feeling you sense among its people of doing something worthwhile and good, something for the future — an attitude that seems to have sprung from the Revolution.

З УСІХ КРАІН СВЕТУ

Зноў расчыніліся дзверы звыш сямісот п'ятдзяткі вышэйшых навучальных устаноў СССР. У гэтым навучальным годзе студэнцкая аудыторыя значна расшырылася. Разам з савецкімі юнакамі і дзяўчатамі да заняткаў прыступілі тысячы маладых людзей, прыбылых на вучобу ў СССР з многіх краін Еўропы, Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі.

Па просьбе карэспандэнта АДН намеснік міністра вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай асветы СССР Мікалай Сафінскі расказвае аб тым, як жывуць, вучацца, адпачываюць у Савецкім Саюзе замежныя студэнты.

Савецкі Саюз аказвае ўсебаковую, на ўзаемных асновах, дапамогу маладым дзяржавам. Пры тэхнічным садзяненні СССР у гэтых краінах узведзены і працываюць будаўніцтва заводы, фабрыкі, шахты, электрастанцыі. Яны аснашчаюцца першакласным абсталяваннем, вырабленым на савецкіх прадпрыемствах.

Савецкая краіна дапамагае маладым дзяржавам і ў падрыхтоўцы кваліфікаваных спецыялістаў. Па пагадненнях, заключаных паміж урадамі СССР і зацікаўленых дзяржаў, на вучобу ў Савецкі Саюз штогод прыязджаюць тысячы замежных грамадзян з краін Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі. Найбольш шматлікія групы прыбылі з Рэспублікі Конга (Бразавіль), Самалі, Афганістана, Нігерыі, Інданезіі, Кеніі, Ганы, ААР. У гэтым годзе звыш 24 тысяч юнакоў і дзяўчат з 119 дзяржаў навучаюцца амаль у трохстах вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах, размешчаных у васьмідзяткі гарадах СССР. Сярод замежных грамадзян — 50 працэнтаў прадстаўнікоў сацыялістычных краін.

За апошнія дзяткі год навучальныя ўстановы СССР падрыхтавалі для замежных краін звыш 25 тысяч спецыялістаў. Толькі Маскоўскі ўніверсітэт скончылі больш 1500 іншаземцаў, з іх звыш 400 абаранілі дысертацыі і атрымалі ступень кандыдата навук. Сотням іншаземцаў інжынерныя дыпламы ўручылі ў Маскоўскім інстытуце сталі і сплаваў, у інстытуце інжынераў чыгуначнага транспарту, энергетычным і ў радзе іншых вышэйшых навучальных устаноў.

Буйнейшым цэнтрам падрыхтоўкі нацыянальных кадраў для развіваючыхся краін стаў Універсітэт дружбы народаў імя Патрыса Лумумбы, які выпускаў у гэтым годзе першую групу інжынераў, аграномаў, юрыстаў. Многія выпускнікі савецкіх навучальных устаноў занялі ў сваіх краінах адказныя дзяржаўныя і грамадскія пасты, кіруюць прадпрыемствамі, будоўлямі,

інстытутаў, выкладаюць у вышэйшых навучальных установах.

Замежным студэнтам створаны ўсе ўмовы для паспяховай вучобы, здаровага адпачынку. Летам гэтага года больш шасці тысяч замежных студэнтаў пабывала па льготных пуцёўках савецкіх прафсаюзаў у санаторыях і дамах адпачынку.

Так жывуць, вучацца, адпачываюць усе замежныя грамадзяне, якія навучаюцца ў СССР: белыя і чорныя, католікі і магаметане, прадстаўнікі розных грамадскіх слабаў і палітычных поглядаў. Іх усіх прывяла ў савецкую вышэйшую навучальную ўстанову прага ведаць, імкненне аддаць іх на карысць сваёй айчыны. І яны высока цэняць гэту дапамогу савецкага народа.

Намаганні Савецкай дзяржавы ў гэтай галіне агульнавядомы. Іх адзначаюць усе, хто знаёміцца з навучаннем і ўмовамі жыцця замежных грамадзян у СССР. Аднак рэакцыйным колам некаторых заходніх краін не па сэрцу мацуюцца дружба паміж народамі СССР і развіваючыхся краін. У буржуазнай прэсе час ад часу з'яўляюцца паклёпніцкія артыкулы аб «жудасных, нечалавечых» умовах, у якіх нібы жывуць замежныя студэнты ў СССР. Чаго каштуе, напрыклад, выступленне на старонках газеты «Нью-Йорк таймс» Лоурэнса Фелуза. Выконваючы заказ сваіх гаспадароў, гэты «назіральнік» сцвярджае, што студэнты з чорным колерам скуры, якія навучаюцца ў вун Баку, падвяргаюцца расавай дыскрымінацыі, нібы ім закрыты доступ у кафэ, на танцавальныя пляцоўкі, забаронены кантакты з савецкімі людзьмі.

Дастойна адказалі паклёпніку самі замежныя студэнты, якія навучаюцца ў Азербайджанскім інстытуце нафты і хіміі. Азнаёміўшыся з фальшывай «Нью-Йорк таймс», студэнт з ЮАР Антоні Мангала сказаў: «Я чыстасардэчна гавару: тыя два гады, якія пражыў у Баку, з'яўляюцца лепшымі гадамі майго жыцця, адзінымі гадамі, што я пражыў вольным чалавекам, гадамі, якія я правёў сярод сяброў. Адзінымі гадамі, якія я пражыў, не адчуваючы дыскрымінацыі. Іменна тут, у гэтым горадзе я сам адчуў вялікую салідарнасць савецкага народа з прыгнечаным народам Паўднёвай Афрыкі».

Пункт погляду Антоні Мангала падзяляе яго сябра Агіна Ованг, які прыехаў з Кеніі. Ён сведчыць: «Навучаючыся ў Баку, я не адчуваў,

што тут робіцца які-небудзь падзел на зарубежных і савецкіх студэнтаў. Да ўсіх замежных, у тым ліку і да кенійцаў, дакладна такія ж адносіны, як і да савецкіх студэнтаў. Я карыстаюся ўсімі правамі нароўні з імі. Для мяне створаны добрыя ўмовы. Я пастананна адчуваю вялікія клопаты выкладчыкаў. Яны імкнуцца даць нам трывалыя веды. Савецкія выкладчыкі не ўплываюць на нашы палітычны перакананні. Я ніколі не чуў, каб у час заняткаў у інстытуце нам спрабавалі навязваць камуністычную дактрыну».

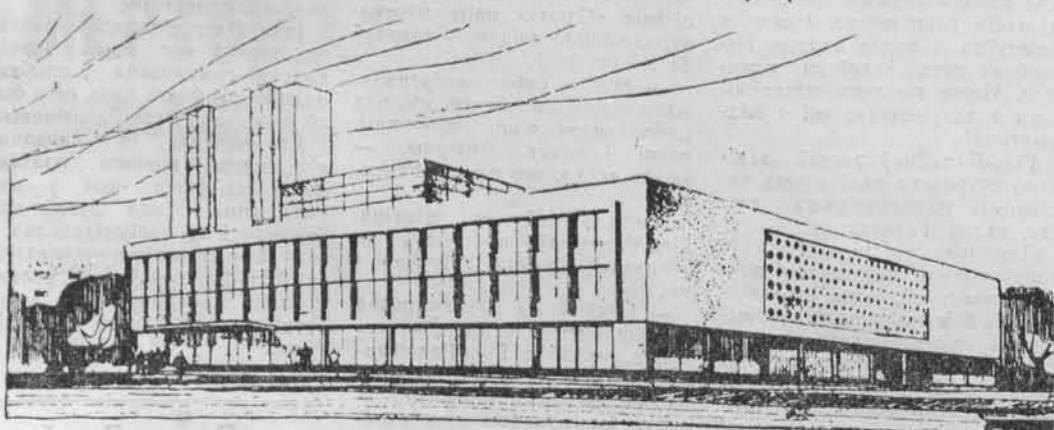
Так была пахавана яшчэ адна фальшыва рэакцыйная прапаганда. Але паклёпнікі не супакоіліся. Як вядома, не так даўно з СССР быў выдваран супрацоўнік амерыканскага пасольства ў Маскве Норыс Гарнет, які праводзіў дзейнасць, несумяшчальную з дыпламатычным статусам. Ён імкнуўся распаліць у іншаземных студэнтаў варожыя пачуцці да краіны, якая аказала ім гасціннасць, схіляў іх да выезду з СССР. Афрыканскія студэнты хутка раскрылі брудную задуму амерыканскага дыпламата і папрасілі афіцыйныя савецкія органы агарадзіць іх ад такой «дружбы».

Пасля выкрыцця недабрачыннай дзейнасці Н. Гарнета ў наша міністэрства і ў рэдакцыі маскоўскіх газет паступіла нямала пісем ад студэнтаў-іншаземцаў, якія навучаюцца ў сталіцы. Адно, адрасаванае непасрэдна Гарнету, было апублікавана ў маладзёжнай газеце сталіцы. Аўтар пісьма, студэнт падрыхтоўчага факультэта Маскоўскага аўтадарожнага інстытута Эдвард Оке, які прыехаў з Нігерыі, між іншым, пісаў: «М-р Гарнет, вы, мабыць, звярнулі ўвагу на тое, што, нягледзячы на мільёны долараў, што выдаткуюцца амерыканскім імперыялізмам на прапаганду, якая дыскрэдытуе сістэму навучання ў Савецкім Саюзе, усё большай і большай колькасцю студэнтаў з афрыканскіх і іншых краін імкнуцца атрымаць адукацыю ў СССР. І гэты факт вы павінны прызнаць як поўны права амерыканскай прапаганды».

Думаю, што гэтыя радкі не патрабуюць каментарыяў.

У заключэнне Мікалай Сафінскі паведаміў, што, акрамя прадстаўнікоў сацыялістычных і развіваючыхся краін, на вучобу ў СССР на аснове абмена штогод прыязджаюць студэнты з ЗША, Англіі, Францыі, Італіі, Фінляндыі і іншых заходніх дзяржаў.

СВЕТЛАГОРСК, ГОД 1965...

Так будзе выглядаць клуб у Светлагорску.

Некалькі гадоў назад на карце Беларусі паявілася назва новага горада — Светлагорск. Там, дзе зусім нядаўна было невялікае мястэчка Шацілкі, выраслі карпусы завода-гіганта, жылыя кварталы. Новы горад будзеца па-новаму. Шырокія вуліцы і праспекты, добраўпарадкаваныя жылыя дамы, установы культурна-бытавога абслугоўвання насельніцтва, транспарт — усё падпарадкавана адной мэце: стварыць найлепшыя ўмовы для жыцця чалавека.

Цяпер «Белдзяржпраект» распрацоўвае праектную дакументацыю для будаўніцтва новых дамоў у горадзе хімікаў. У наступным годзе плануецца пабудаваць многа жылых дамоў, дзіцячых сады, магазіны. У новым вялікім будынку, цэнтры культурна-бытавога абслугоўвання, размесцяцца магазіны, цырульні, камбінат бытавога абслугоўвання, бібліятэка, універсальная зала, магазін для маладых і іншыя ўстановы.

Архітэктары думаюць і аб прыгажосці новага горада. Цяпер яны зананчаюць праекта-

ванне адрэзку галоўнай гарадской магістралі № 7. Тут праз два-тры гады вырасце выразны архітэктурны ансамбль, які будзе складацца з высотных жылых дамоў, пласцінчатых п'яціпавярховых будынкаў з доўгімі стужкамі вітрын магазінаў. Чаргаванне розных па вышыні будынкаў надасць галоўнай вуліцы дынамічны сілуэт. Завершыць новы ансамбль плошча, якая стане цэнтрам вялікага жыллага раёна.

Праект клуба з залам на 800 месц ужо распрацаваны.

У аздабленні інтэр'ераў і фасадаў будынка будзе шырока прыменена шкло, алюміній, дрэва, палімерныя матэрыялы.

Перад будынкам клуба будзе прасторная пляцоўка з злёненым газонам і фантанам. Побач з клубам размесцяцца вальейбольныя, баскетбольныя, тэнісныя пляцоўкі, невялікі парк.

Гэты праект клуба рэкамендаваны для будаўніцтва і ў іншых гарадах нашай рэспублікі.

Э. ДЗЯМІДАУ,
архітэктар.

Заявление ТАСС

МЕЖДУ двумя соседними государствами Индией и Пакистаном возник вооруженный конфликт в районе Кашмира. Напряженность не только не ослабевает, но, по последним сообщениям, военные действия принимают все более широкие масштабы, и район этих действий вышел за пределы Кашмира. Установленная индийско-пакистанским соглашением 1949 года линия прекращения огня в Кашмире фактически нарушена в нескольких местах. С обеих сторон в военные действия вовлечены крупные войсковые соединения, применяются танки и авиация.

Индийская авиация совершает боевые вылеты в район Западного Пакистана. Премьер-министр Индии, как сообщают телеграфные агентства, охарактеризовал ситуацию в Кашмире «как подлинную войну между Индией и Пакистаном». Президент Пакистана Айюб Хан, выступая 6 сентября по радио, сказал, что Пакистан «находится в состоянии войны», «в стране введено чрезвычайное положение». Количество человеческих жертв с каждым днем растет. Гибнут не только солдаты, но и мирные жители. Таково серьезное положение, сложившееся в этом районе Азии.

Нет сомнения в том, что вооруженный конфликт в районе Кашмира не может принести выигрыша ни одной из сторон — ни Индии, ни Пакистану. Внешнее развитие событий в этом районе на руку только тем внешним силам, которые стремятся разобщить и противопоставить друг другу государства, освободившиеся от колониального ига. Эти силы и в прошлом не раз пытались использовать кашмирский вопрос для того, чтобы воспрепятствовать установлению добрососедских отношений между Индией и Пакистаном, стремясь поссорить их между собой. Несомненно, и сейчас они подталкивают Индию и Пакистан на расширение кровопролития для своих целей, идущих вразрез с национальными интересами индийского и пакистанского народов, которые кровно заинтересованы в укреплении мира. Он нужен народам Индии и Пакистана для того, чтобы решать многие сложные и важные проблемы развития их государств.

Тенденция к дальнейшему расширению вооруженного конфликта между Индией и Пакистаном — двумя крупными азиатскими государствами — еще более накаляет и без того напряженную обстановку в Южной и Юго-Восточной Азии, созданную агрессивной США против вьетнамского народа.

Военный конфликт между Индией и Пакистаном вызывает серьезную озабоченность в Советском Союзе, которому всегда дорого дело сохранения мира. Эта озабоченность усиливается еще и потому, что конфликт происходит в районе, непосредственно прилегающем к границам Советского Союза.

Советский Союз выступал и выступает за то, чтобы спорные вопросы между суверенными государствами решались путем переговоров, мирными средствами. Понимая всю сложность создавшегося положения в индийско-пакистанском конфликте, советские люди верят, что есть возможность найти решение спорных вопросов между Индией и Пакистаном мирным путем, если со стороны государственных деятелей обеих стран будут проявлены реализм, выдержка и понимание тех тяжелых последствий, которые имело бы развитие вооруженного конфликта.

ТАСС уполномочен заявить, что Советское правительство призвало обе стороны — Индию, политика неприсоединения которой снискала широкое международное признание, и Пакистан — немедленно прекратить военные действия и осуществить взаимный отвод войск за линию прекращения огня, установленную соглашением между Индией и Пакистаном в 1949 году, вернуть войска на территории, на которых они находились до начала военных действий.

Советский Союз ожидает, что Индия и Пакистан, действуя в духе Устава ООН и принципов Бандунга, вступят в переговоры на предмет мирного урегулирования конфликта. Советское правительство заявило, что обе стороны могли бы рассчитывать на доброе сотрудничество со стороны Советского Союза или, как принято говорить, на добрые услуги, если обе стороны сочтут это полезным.

Урегулирование нынешнего конфликта между Индией и Пакистаном — неотложное дело. Признание этого нашло отражение, в частности, в резолюциях Совета Безопасности, единогласно принятых на заседаниях 4 и 6 сентября.

Сдержанность и добрая воля обеих сторон, несомненно, дадут возможность предотвратить сползание событий на опасный путь и найти мирное решение конфликта. В Советском Союзе выражают надежду, что руководители Индии и Пакистана прислушаются к голосу друзей индийского и пакистанского народов. Советское правительство также надеется, что мудрость государственных деятелей Индии и Пакистана в понимании и оценке положения восторжествует и мир между двумя соседними странами будет восстановлен.

ПО СЛЕДАМ БИТЫХ «ТИГРОВ»

На военных заводах «Краус — Маффей» в Мюнхене заканчиваются последние приготовления к торжествам. Здесь пышно собираются отметить выпуск первого серийного танка «Леопард», поступающего на вооружение бундесвера. На торжества прибудет сам министр обороны фон Хассель.

Можно легко предположить, сколько произнесут воинственных речей, выпьют баварского пива и какими оглушительными будут крики «хох!» во славу «фатерлянда». Собственная армия, собственные танки, а там, глядишь, и собственная атомная бомба!

Устроители торжества по случаю рождения «Леопарда» не скрывают целей, для которых производится этот танк. Боннское министерство оборо-

ны сообщило, что в конце нынешнего года танки «Леопард» примут участие в специальных маневрах и испытаниях на территории Канады. Эти испытания будут продолжаться на протяжении всех зимних месяцев в условиях «приближенных к русской зиме». Вот куда метят в военных кругах Западной Германии!

У нынешнего «Леопарда» уже был предшественник — пресловутый «Тигр», выпущенный в гитлеровской Германии. Судьба его, как известно, незавидна: русские пушки на полях сражения перебили ему хребет. Но западногерманские реваншисты стараются не вспоминать об этом. Они упорно идут по следам битых гитлеровцев.

Д. ГУДКОВ.

ПРЕСТУПЛЕНИЯ американского империализма в Индокитае продолжаются. Масовые убийства в Южном Вьетнаме, бомбардировки мирного населения и промышленных объектов Северного Вьетнама принимают все более наглый характер. Американская военщина грубо растаптывает самые элементарные принципы общечеловеческой морали, попирает нормы международного права, закрепленные в Уставе ООН и в других международных актах.

Современное международное право поставило агрессивные действия вне закона. Устав ООН категорически требует, чтобы государства воздерживались в своих отношениях не только от применения, но и от угрозы силой как против территориальной неприкосновенности, так и против политической независимости любой страны.

Эти принципы подтверждены применительно к Вьетнаму, Лаосу и Камбодже в Женевских соглашениях 1954 года. США признали обязательной для себя силу этих соглашений в специальном заявлении своего представителя. В нем указывалось, что Соединенные Штаты будут рассматривать любое возобновление агрессии в нарушение соглашений как представляющее серьезную угрозу международному миру и безопасности.

Факты со всей очевидностью доказывают, что США поправили решения Женевского совещания 1954 года и стали на путь открытого произвола и феодального «кулачного права». Американская военщина применила военные средства массового уничтожения, запрещенные международными юридическими актами. США цинично игнорируют Санкт-Петербургскую Декларацию 1868 года, Декларацию Брюссельской конференции 1874 года, Гаагские конвенции 1899 и 1907 гг. и Женевский протокол 1925 года, специально запретивший применять на войне удушливые, ядовитые или другие подобные

газы и бактериологические средства.

Лицемерие американских правящих кругов не имеет предела. В то время как бомбы и снаряды с клеймом «сделано в США» с оглушительным грохотом рвутся над мирными городами и деревнями Вьетнама, американские политики распространяются о своем якобы благородстве и великодушии, о стремлении к мирному урегулированию и даже о посредничестве ООН. Такого фарса давно уже не видела мировая общественность! Что же касается ООН, то надо прямо

сказать, что попытка втянуть эту организацию в американскую авантюру в Юго-Восточной Азии с явной целью прикрыть черные дела Пентагона голубым флагом никого не обманет.

Женевские соглашения 1954 года составляют прочную политическую и юридическую основу для урегулирования вьетнамской проблемы. Народ Южного Вьетнама ведет справедливую борьбу за изгнание интервентов со своей земли. Национальный фронт освобождения Южного Вьетнама, эффективно осуществляющий контроль над подавляющей частью территории страны, является единственно подлинным представителем южновьетнамского народа.

Человечество предостерегает американских поджигателей войны: опомнитесь, господа, пока не поздно!

Есть еще возможность для мирного урегулирования вьетнамской проблемы. Она состоит в точном выполнении Женевских соглашений, в согласии с известными четырьмя пунктами правительства Демократической Республики Вьетнам. И так, или этот путь или позор и бесчестие на вечные времена!

Ф. КОЖЕВНИКОВ,
профессор международного права.

КУЛАЧНОЕ ПРАВО

сказать, что попытка втянуть эту организацию в американскую авантюру в Юго-Восточной Азии с явной целью прикрыть черные дела Пентагона голубым флагом никого не обманет.

Женевские соглашения 1954 года составляют прочную политическую и юридическую основу для урегулирования вьетнамской проблемы. Народ Южного Вьетнама ведет справедливую борьбу за изгнание интервентов со своей земли. Национальный фронт освобождения Южного Вьетнама, эффективно осуществляющий контроль над подавляющей частью территории страны, является единственно подлинным представителем южновьетнамского народа.

Человечество предостерегает американских поджигателей войны: опомнитесь, господа, пока не поздно!

ФЕЛЬТОН

Даспелы бєбурнац

ЦЯПЕР ужо дакладна ўстаноўлена: калі бєбурнац (гэта значыць беларускі буржуазны нацыяналіст) даспявае палітычна, то робіцца вельмі раздражлівы, няўрымслівы і дужа крытычна настроены. Ён нават пачынае падазраваць прыглядацца да капіталізму. А прыгледзеўшыся, робіць сенсацыйныя адкрыцці.

Перш за ўсё яму кідаецца

Мал. В. Швяцова.

ў вочы, што капіталістычны свет не мае ніводнага сапраўды вялікага палітыка. Куды ні глянь, каго ні вазьмі — адна драбнота. Ні рашучасці ў іх, ні цвёрдасці ружы. І вось даспелы бєбурнац на старонках экзальтнага выдання марыць:

«Каб быў на Захадзе хоць адзін такі палітык, які замест пільч разам ды сядзець за адным сталом з чырвонымі, кінуў бы ім адважна ў твар «Дошчы!» і грукнуў кулаком па стале».

Дык не, няма такіх. А тыя, што ёсць, не адважваюцца. Наадварот, усе толькі тым і заклапочаны, каб барані божа, не прагнавіць чым-небудзь маскоўскі Крэмль. Дзе ўжо тут да таго, каб перваць дыпламатычныя адносіны ды прадпрыняць, скажам, шырокую ваенную акцыю... Толькі і чуеш: там сустрэча, тут сустрэча — і на розных форумах, і проста так ездзяць адны да другіх. Садзяцца за круглыя сталы, размовы вядуць. Мусіць, і ўсміхаюцца адны другім. Прыёмы, тосты! Гандлёвыя і культурныя адносіны наладжваюць. Словам, мірнае суіснаванне.

А як жа мы, змагары? Хто думае пра нас, пра лёс наш? Нам дамоў захацелася, на Бацькаўшчыну. А хто збіраецца вызваляць яе ад Саветаў? Няма такіх адважных палітыкаў!

Быў, праўда, адзін — фюрэр Адольф. Мы верылі яму, як богу. Дапамагалі, чым толькі маглі. Але падаеў ён нас, заўчасна скапуціўся.

Не-е, няма цяпер такіх рашучых палітыкаў, няма!.. Разважаючы прыкладна ў такім духу, палітычна даспелы бєбурнац заўважае, што капіталістычны свет не мае таксама і вялікіх тэарэтыкаў. Таму няма і добра распрацаваных, натхняючых тэорыяў. Не дзіва, што палітыкі такія бездаламожныя. Цяжка практыцы без тэорыі. Тыцкаецца яна, як сляпое кацянё, ва ўсе бакі, натыкаючыся на адны толькі няўдачы.

Зрабіўшы такі «выснаў», вельмі даспелы змагар і тут імкнецца падказаць лідэрам капіталізму, як перамагчы камунізм.

— Трэба падрэзаць крыллі правам капіталістаў у карысць рабочых! Трэба, каб заробак капіталістаў быў пад кантроль дзяржавы, пакінуць ім толькі вольную руку для прыватнае ініцыятывы...

Каб паставіць кропкі над «і», бєбурнац ужо зусім нахабна раіць гаспадарам «увесці сацыяльную справядлівасць», бо, маўляў, «спакон вякоў вядзецца так, што ўсе ўглядаюцца туды, дзе лепш жывецца. Вельмі непакоіць яго, што мільёны людзей усё часцей пазіраюць у бок камунізма. Таму і раіць «куступіць як ма-га больш».

— Але не толькі сацыяльнай справядлівасцю можна дабіцца перамогі над камунізмам, — разважае ў канцы свайго трактата даспелы. — Трэба выбіць козыры з рук камуністых у справе вызвалення народаў з-пад каланіяльнага ярма. Капіталісты не гавораць аб гэтым і праіграваюць, а камуністы гавораць і маюць поспех.

І няўцям дзіваку, што ўсе яго разважаючы выклікаюць у яго гаспадароў толькі ўхмылку.

І наконт «палітыкі з пазіцыі сілы» у адносінах да Саветаў Саюза (справавалі — не вышла!); і з перараджэннем капіталізму ў «народны капіталізм» (атрымаўся пшык); і з «вызваленнем народаў» тое ж самае атрымаўся (народы самі аб сабе паклапаціліся).

Так што рэцэпты бєбурнаца, як мёртваму прыпарка.

М. РАЖКОУ-РУЖЫЦКІ.

СЕСТРА НЕМАНА

— Ох, и ветреная же наша Щара, — говорит дед Акинчиц. — Ветреная!

Смотрю на реку, иду в ее лице эту самую «ветреность», не понимаю, что имеет в виду Семеныч. Красива, своенравна река. Шумит водоворотами, щеголяет душистыми берегами, желтизной круч, чистым песком кос, промытых внешней водой. А вокруг чаща Липичанской пуши.

— В чем же ее ветреность, — спрашиваю, — Семеныч?

Он перекидывает удочку, осторожно вытаскивая из воды серебрястую плотичку-наживу, ловко перебрасывает ее в другое место, где глубже.

С дедом Акинчицем мы знакомы считанные часы. Я только и знаю о нем, что Семеныч на пенсии, а в войну партизанил. Живет со старухой и дочерью. Был сын Володя, да не вернулся с войны. Ну, и, конечно, не утерпел старик, хвалился: выудил сома, этак пудз на два. Люди, говорит, не дадут соврать, тащил его на плече, так он хвостом землю утюжил.

— Карту смотрел? — спрашивает Семеныч... — Так вот, Щара-то от Колдычевского озера идет, прямо на юг почалу чешет, к Припяти. Верно? А потом вдруг ни с того, ни с сего — шасть на запад! Потом на восток! Молода она еще в тех краях, мелка и пустовата. Мол, что мне брат Неман, без него обойдусь. Э-э, как бы не так! Постарела — поумнела и — круто на запад, к Неману, теперь уже напрямик, через пушу! Другая бы стороной обошла, попробуй-ка, проберись сквозь Липичанскую чащу, а Щара нет, напрямик! Понимаешь, чует, брат Неман близко! Что значит на одной земле родиться, а? Смотри, как торопится...

ИВАНОВНА

Над прищаринской деревенькой Москали висит огромная туча, медленно наливаясь тревожной чернотой. Гроза надвигается на домик Анны Мормыш, на пушу позади него; видно, не обойдет стороной. Мы с Виктором, ее однофамильцем, сидим на завалинке и смотрим, как волнуется под первыми порывами ветра побуревшая рожь, слышим, как начинает постанывать лес. Виктор еще молод, но должность у него солидная — председатель Голубовского сельсовета.

Туча чернеет, вот-вот осветится первой молнией. Анна Ивановна стоит во дворе и смотрит за рожь, в сторону Щары, куда еще на зорьке ушел рыбачить ее старик Антон.

— Не пройдет стороной, — говорит она и идет к сараю, где хлопает на ветру стирное белье. Ловко побросала его на руку, как ком снега, пронесла перед нами, снова вышла во двор, стоит, смотрит на близкую грозу.

— Ивановна, ты что, боишься, что ли? — щурится Виктор. — Вот это да-а!

— Все бабы боятся грозы, — улыбается она. — Ох, эти мужики, далась же вам рыбалка! Что хорошего-то в ней?

И снова смотрит на стежку во ржи долгим ждущим взглядом.

— Грозы она боится! — говорит Виктор. — Это она-то грозы испугалась!

И стал рассказывать.

Всю оккупацию так и не подумала бросить она этот дом. Кто только из здешних парти-

зан не знал Анну Мормыш. Кто из них не находил в ее доме приют и помощь. И белье им стирала, и хлебом делилась, ухаживала за ранеными, а когда надвигалась обвала, вместе с Антоном уносила стоявшую в их доме рацию в пушу, в потайной шалаш. Сколько прошло на задание отрядов возле этого домика! Ребята по традиции кричали ей: «Ивановна, пока! Жди, вернемся!»

Одних она видела снова, другие не возвращались больше никогда...

Темными ночами в одиночку уходил тропами пуши по партизанским делам и их связной Антон Мормыш, тогда еще крепкий ловкий мужчина. Уходил, ни разу не слыша от жены слов страха. Знал, будет ждать Анна, смотреть, слушать шаги, ждать.

...Резко вспыхнула молния, и сразу же ударил гром. Крупные, как градины, капли звонко хлестнули по стеклам, стенам, по ржи.

— Ивановна, пошли-ка в хату. Чего под дождем стоять... — говорит ей Виктор. — Не маленький же он, где-нибудь переждет. Пошли, пошли...

— Ну, и куда эти мужчины. Сколько живу, не понимаю вас.

И еще раз посмотрела в сторону Щары. Чуть заметная, скрытая тревога лежала на ее лице, как тогда, в те дни, когда уходил на задания черноволосый партизанский связной Антон.

ПУЩА ПОМНИТ

Пройдя небольшой луг, мы подошли к высокой стене пуши. Еще несколько десятков шагов — и над нами уже нависающая крыша из вершин сосен, дубов, берез. Солнце где-то сверху, за «крышей», а здесь влажный сумрак, царство вечной тишины. Под ногами мох, не слышно даже собственных шагов.

Вместе с Антоном Мормышем идем в один из бывших партизанских лагерей, тропу к

которому уже не так легко найти. Чуть заметная, она то упирается в болотца с коричневой водой, то виляет между корягами, то перебегает по полусгнившим кладкам ручьи, иногда ненадолго выведет на полянку с бликами солнца и опять торопится в густую, вечную тень.

Идем час, второй. Ни голосов птиц, ни шороха. Кругом на многие километры — власть пуши.

Сколько прошло этой партизанской тропой славных ребят! Шли с победой, еще горели их лица отблесками удачного боя, несли раненых или провожали в последний путь друзей. По этой же тропе шли в последний раз навстречу слезам радости матерей, жен, детей.

...Вот она, наконец, поляна, неожиданная среди четырех высоких стен пуши.

— Пришли... Вот здесь был лагерь.

Андреевич снимает шапку, молчит. Ветерок играет в его седине.

То там, то здесь — полузалитые водой котлованы. По их краям ярко рассыпаны лесные цветы. Местами стены котлованов забраны тонкими стволами берез. Нет только крыш, хранивших когда-то человеческое тепло, голоса тихих песен, остроту шуток и гнев людей, вынужденных построить тогда себе здесь эти «дома».

— Вот здесь, смотри, стоял первый взвод, — тихо говорит Андреевич. — А здесь был госпиталь... Вон там банька. Любили хлопцы попариться!

Он медленно обходит весь лагерь, садится на пень, думает о чем-то, молчит. Он видит, наверно, лица друзей, дымки над землянками, слышит голоса друзей. А может, вспоминает, как его смекалка помогла однажды взять в плен несколько десятков полицаяв. Их привели сюда по этой же самой тропе, людей, подлые имена которых народ вычеркнул из своей памяти, — убийц женщин, стариков, детей...

Каждый год собираются на эту поляну друзья-партизаны.

Откуда только не съезжаются они сюда. Тогда горят здесь костры, снова слышит пуца партизанские песни, смех и острое слово шуток. И добрые слова памяти о павших друзьях.

Торжественная тишина царит над поляной. Пуца стоит на страже своей партизанской славы.

СВЯТАЯ ЗЕМЛЯ

Немцы остались на улице, а он заходил в дома, гнусавил:

— Всем на собрание, всем!.. Детей тоже берите с собой, православные. Выходите на улицу, пойдем все вместе...

Волосатый, в рясе, с серебряным крестом на груди, он был похож на страшное привидение в этом затихшем, казавшемся нежилым селе. В каждом доме он повторял:

— Смотрите, не вздумайте прятаться, хуже будет! Все, все на собрание.

Только несколько парней и девчат, почуяв недоброе, бежали огородами в лес. Остальных согнали в центр села и, окружив со всех сторон, повели в поле. Поп шел впереди, держа перед собой серебряный крест.

Через несколько минут люди услышали:

— Хальт!

Они уже знали, что значит это резкое слово на языке оккупантов, остановились. И тогда увидели, что со всех сторон на них смотрят дула пулеметов. Увидели и то, как поп, не обращая внимания на «хальт», тем же ровным шагом подошел к офицеру, стоявшему на пригорке, стал рядом с ним. В ту же минуту по людям хлестнул свинец пулеметов и автоматов. Небо разорвали крики ужаса и боли, плач детей. Это продолжалось до тех пор, пока не смолк последний детский крик.

Это было весной 1942-го, возле села Малая Воля. Спустя несколько дней такая же трагедия постигла деревню Песчанка и Задворье. Расчет убийц был прост: страх и покорность остальных липичанских деревень. Но это стало началом взрыва народного гнева. Два года спустя в пуцу было уже почти тридцать тысяч партизан.

...У каждого села Липичанской пуши на самых видных местах стоят строгие обелиски. На них выведены имена тех, кто пал от рук врагов, но не предал свой народ. Все лето лежат у подножий обелисков букеты живых цветов. Все лето цветут они вокруг братских могил.

Здесь — святая земля.

В. ХЛИМАНОВ.
Мостовский район.

Грибную парой.
Фотаэцюд А. Глинскага.

КАСМІЧНЫЯ СКАРБЫ

Нядаўна амерыканскія астраномы зрабілі вывад, што астэроід Івар складаецца амаль з чыстай плаціны. На гэту думку іх навялі вынікі разліку сярэдняй шчыльнасці малюсенькай планеткі. Калі верыць лічбам, яна павінна «каштаваць» звыш 50 трыльёнаў долараў.

У Нацыянальным упраўленні авіяцыі і касманаўтыкі ЗША заклапочаны тым, як бы дабрацца да гэтага скарбу. Адзіны шлях: касмічныя караблі павінны прышвартавацца да плацінавай планеты і або «разабраць» яе на часткі або цалкам адбуксіраваць да Зямлі.

Што і гаварыць, аўчыннка варты вырабу. І усё ж, калі амерыканскія вучоныя сёння ўсур'ёз абмяркоўваюць гэтыя планы, гэта патыкае чысцейшай манілаўшчынай. Каб ажыццявіць іх, патрэбна больш дасканалая касмічная тэхніка, чым тая, якую яны маюць цяпер або думаюць мець у бліжэйшае дзесяцігоддзе.

ТАКОВ ЗАКОН МОРСКОЙ!

Советское спасательное судно «Рамбинас» несло патрульную службу в водах Северо-Западной Атлантики, обеспечивая безопасную работу советских рыболовных судов. Утром 31 августа «Рамбинасом» был услышан сигнал «SOS», подаваемый датским судном «Биргитте Фролсен». Через несколько минут «Рамбинас» полным ходом следовал на помощь. Одновременно к «Биргитте Фролсен» направился находившийся поблизости средний рыболовный траулер № 9092. При подходе к аварийному судну было обнаружено, что «Биргитте Фролсен» водоизмещением 1400 тонн имеет крен 40—45 градусов на левый борт. Совместно с траулером № 9092 «Рамбинас» взял «Биргитте Фролсен» на буксир и последовал в укрытие. «Биргитте Фролсен» благополучно доставлено в порт Леруик.

БЮЛЛЕТЕНЬ КУРСОВ ИНОСТРАННЫХ ВАЛЮТ

Сентябрь 1965 года.

Наименование валюты	Курс в рублях
Австралийские фунты за 1	2.00
Австрийские шиллинги за 100	3.49
Английские фунты стерлингов за 1	2.51
Аргентинские песо за 100	0.53
Бельгийские франки за 100	1.81
Болгарские левы за 100	76.92
Венгерские форинты за 100	7.67
Марки Немецкого эмиссионного банка Германской Демократической Республики за 100	40.50
Марки Федеративной Республики Германии за 100	22.45
Голландские гульденны за 100	25.02
Греческие драхмы за 100	3.01
Датские кроны за 100	12.97
Итальянские лиры за 1.000	1.44
Канадские доллары за 1	0.8355
Кубинские песо за 1	0.90
Новозеландские фунты за 1	2.50
Норвежские кроны за 100	12.58
Польские злотые за 100	22.50
Румынские леи за 100	15.00
Доллары США за 1	0.90
Уругвайские песо за 100	1.48
Финляндские марки за 100	28.13
Французские франки за 100	18.37
Чехословацкие кроны за 100	12.50
Шведские кроны за 100	17.40
Швейцарские франки за 100	20.85

РЕДАКЦИОННАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС:

МІНСК, ДАШКАВА ПРАСПЕКТУ, 77,

ДОМ ДРУЖЫ.

РЕДАКЦЫЯ СЯДЗІТ ЗБОРА С РАДКАМІ.

Тэлефон: 1-19-01, 1-19-02, 1-19-03.